

Groenschermen & hagen

Bedrijfsvoorbeeld

Natuurpunt en werknemers van Toyota organiseerden een boomplantactie op het bedrijventerrein in Diest.

Wat

Tal van bedrijven bakenen het bedrijfsterrein af met een steriel hekwerk. Een 'groene' omheining is een ecologisch én esthetisch alternatief. Door het aanplanten van inheemse struiken en/of kleine bomen geef je jouw bedrijf meteen een nieuwe look. En de natuur profiteert mee.

Nuttig voor natuur...

Door te kiezen voor **inheems plantmateriaal** zorg je er onbewust voor dat je een nieuw leefgebied voor heel wat dieren creëert. Voorbeelden zijn algemene zangvogels zoals **merel**, **heggenmus**, **zwartkop** en **roodborst**. Ook kleine zoogdieren zoals **egel** maken dankbaar gebruik van de beschutting die hagen en houtkanten bieden. Inheemse struiken zijn tenslotte een bron van leven voor een waaier aan insecten: van **wilde bijen** tot **vlinders** of **zweefvliegen**. Die vormen op hun beurt weer een belangrijke voedselbron voor bijv. vogels of vleermuizen. Inheems plantmateriaal betekent dus meer leven! In de klassieke coniferen haag valt er voor de meeste dieren weinig te rapen.

Niet alleen als leefgebied zijn hagen en houtkanten nuttig. Ze doen ook dienst als **natuurverbinding**. Vlinders en kleine zoogdieren die onderweg zijn naar een nieuw leefgebied maken tijdens hun reis gebruik van lijnvormige elementen in het landschap. Hagen en houtkanten zijn zo'n nuttige landschapselementen. Van vleermuizen weten we dat ze ervoor terugschrikken om grote open vlaktes (gazons of velden) over te vliegen. Ze volgen liever een haag of houtkant.

... en de mens

Misschien is het een kwestie van smaak, maar natuurlijke hagen moeten vanuit een esthetisch oogpunt niet onderdoen voor een kaal hekwerk.

Hagen en heggen kunnen variëren in hoogte en worden regelmatig gesnoeid. Lage heggen zijn hooguit 1,5 m hoog, hogere heggen zijn hoger dan 2 m. Houtkanten zijn geschikt op bedrijfsterrein waar voldoende ruimte aanwezig is. Voor een houtkant reserveer je best een strook van enkele meters breed. De struiken die je hierin aanplant, moeten niet jaarlijks gesnoeid worden. Je creëert een groene singel, bijv. rondom een bedrijfsgebouw. Hagen en houtkanten kunnen ook aangeplant worden om grote bedrijfsterreinen in verschillende 'compartimenten' op te splitsen of een visueel aantrekkelijk ruimtelijk patroon te scheppen.

Wie op zijn bedrijfsterrein een verloren hoekje heeft, kan de aanplant van een vogel- of bloesembosje overwegen. Daar kunnen aangeplante bomen en struiken zich ontwikkelen zonder dat je ermee veel onderhoudswerk hebt.

Planten van bij ons

De ene boom is de andere niet, en dat geldt zelfs binnen één soort. De meeste 'inheemse' eiken die worden aangeplant, zijn afkomstig uit Oost-Europa. Daarom is er recent verhoogde aandacht voor autochtoon plantmateriaal. Die planten verschillen genetisch van hun ingevoerde soortgenoten en zijn beter aangepast aan de Vlaamse omstandigheden. Als het even kan, kies je dus best voor autochtoon plantmateriaal.

[Meer info](#)

Ben je van plan om bomen aan te planten? Geef dan net als o.a. Recticel Insulation en Makro je aantal bomen in op www.1miljoenbomen.be, een actie van de Vereniging voor Bos in Vlaanderen die kadert binnen het plan van de Verenigde Naties om wereldwijd 7 miljard bomen bij te planten.

Praktisch

Stap 1. Voldoende ruimte

Ga na hoeveel ruimte je hebt om een houtkant of heg aan te planten. In functie daarvan worden de planten gekozen. Plant ook niet teveel stuks: een haag groeit geleidelijk aan dicht. Plant je te dicht op elkaar, dan kunnen de haagplanten zich niet ontwikkelen of moet je later weer planten verwijderen.

Stap 2. De juiste planten

Niet alle soorten planten groeien overal even goed. Het is nodig naar lokale omstandigheden te kijken om de juiste soorten te kunnen kiezen. Een droge of natte bodem, voedselrijk of net heel arm. Het loont de moeite om voor een **gezonde mix van soorten** te kiezen. Alle verkrijgbare soorten in één haag aanplanten, leidt niet tot een mooi of gewenst resultaat. Beperk het aantal soorten, maar langs de andere kant zijn hagen en houtkanten die slechts uit één soort bestaan, net extra gevoelig voor plagen en ziekten. Diversifieer dus!

Onderstaande tabel geeft **voorbeelden van aan te planten bomen en struiken**. Maak je keuze op basis van de bodemgesteldheid van jouw perceel.

Houtkant	Vogel- of bloesembosje	Wilde of geschoren haag
Hazelaar, Meidoorn, Kardinaalsmuts, Zwarte els (natte bodem), Gewone es, Haagbeuk, Rode kornoelje, Lijsterbes, Wilde vogelkers	Zomereik, Boswilg, spork, Lijsterbes, Hazelaar, Meidoorn, Kardinaalsmuts, Gelderse roos, Zachte of Ruwe berk, Gewone es,	Meidoorn, Haagbeuk, Sleedoorn, Hondсроos, Wilde liguster, Taxus

Stap 3. Aan de slag

Hieronder geven we een aantal nuttige tips voor de aanplant zelf:

- Laat het plantgoed niet op voorhand uitdrogen.
- Plant niet bij vriesweer, felle zon, droge oosten- tot noordenwind! Wel bij zacht en vochtig weer. Half maart is doorgaans een ideale periode.
- Bemest niet. De planten zijn wilde soorten die geen meststoffen nodig hebben.
- Voor hagen wordt een plantdichtheid van 1 tot 3 planten per lopende meter aangeraden; bij een houtkant voorzie je best 1,5m tussen twee planten. Indien je meerdere plantenrijen voorziet, laat dan ook weer 1,5m tussen twee rijen en plant de struiken geschrinkt.
- Maak het plantgat niet te klein.
- Je geeft de planten onmiddellijk na de aanplant best voldoende water.

Kosten en inspanning

Plantgoed van inheemse oorsprong is **niet duurder** dan uitheemse haagplanten.

Wie kiest voor een houtkant, rekent op hooguit **1 dag onderhoud per jaar**. Een haag die **gesnoeid** moet worden, vraagt meer inzet (**meerdere dagen** per jaar).

Meer informatie

Een lijst met autochtoon plantmateriaal is te vinden op www.inbo.be.

Contact

Natuurpunt heeft op vlak van aanplanten van houtkanten een jarenlange ervaring. Bovendien kan Natuurpunt advies geven bij de soortkeuze van het aan te planten materiaal.

planten@natuurpunt.be